

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrť leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrť leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trístopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvemai nedelje in praznike, ob 1/2. uri popoldne.

Štev. 236.

V Ljubljani, v soboto 13. oktobra 1888.

Letnik XVI.

Deželni zbor kranjski.

(Dvanajsta seja, dne 13. oktobra.)

Pričetek ob 1/2.11. uri dopoldne. Prečita in potrđi se zapisnik zadnje seje, potem naznanja deželni glavar, dr. Poklukar, da je zaradi vravnovanja Save pri Stozičah od okrajnega glavarstva došel dopis, ki ga izroča finančnemu odseku.

Po prestopu na dnevni red se prošnja Josipa Pajsarja, konservatorista na Dunaji, za podporo ne usliši. Prošnja kiparskega pomočnika Andreja Rovška gledé podpore za izvežbanje v kiparstvu se izroča deželnemu odboru, ki naj mu pripomore k vstopu v obrtno napredovalno šolo v Ljubljani in za slučaj, ako se pokaže potreba, podeli nekoliko podpore iz kredita, ki je odločen za obrtne namene.

Poslanec Detela poroča o prošnji občine Ustije na Vipavskem zavoljo podpore za občinsko pot in predlaga, naj se prošnja izroči deželnemu odboru, ki naj še natančneje pozveduje in pri ugodnem vspehu občini dovoli podporo 600 gld.

Poslanec Lavrenčič podpira ta predlog in pojasnuje, da je ta pot živo potreben in da ga občina ni mogla drugod izpeljati, kakor po nasvetovanem načrtu, ker bi bil povsod drugod veliko več stal zaradi velikega mostu čez Hubelj. Potrebo tega pota je pripoznal okrajni cestni odbor, ki je zanj tudi dovolil nekaj podpore. Zato prosi, naj slavni zbor pritrdi nasvetu finančnega odseka. To se je res tudi zgodilo in gori omenjeni predlog je obveljal brez ugovora.

Poročilo o dolenjski železnici se zaradi hripavosti g. poročevalca odstavi z dnevnega reda.

Poslanec Višnikar poroča o prošnji občine Loški Potok za uvrstitev loško-potoške okrajne ceste med deželne ceste ali za napravo mitnice in v imenu upravnega odseka predlaga, naj se o teh točkah prošnje preide ne dnevni red; za vzdrževanje njej oddaljene okrajne ceste pa naj se ji za l. 1889 iz deželnega zaklada dovoli podpora 500 gld. Oba predloga obveljata brez ugovora.

Poslanec Papež v imenu finančnega odseka poroča o štatutu in programu za deželno vinarsko, sadjarsko in poljedelsko šolo na Grmu ter v imenu upravnega odseka predlaga:

„Visoki deželni zbor naj sklene:

1. Poročilo deželnega odbora o štatutu in programu za Kranjsko sadjarsko in poljedelsko šolo se vzame na znanje;

2. Podelitev službe tretjega učitelja g. Josipa Černeta se vzame na znanje;

3. Službena navodila za vodjo, pristava in tretjega učitelja se odobré s premembami oziroma popravki tiskovnih pomot, kakor so te preuredbe razvidne v priloženem eksemplaru teh navodil.“

Poslanec Dežman porabi to priliko k nekaterim ostrim opazkam gledé šole na Grmu, češ, da se Dolenjci za njo premalo brigajo, ker večina učencev ni od ondot, ampak iz drugih krajev; v Vipavi so se tamošnji prebivalci bolj zanimali za šolo na Slapu. Korist te šole ni v nobeni primeri s silnimi troški, ki ste jih imeli dežela in država za to šolo. Tudi graja, da se za pouk v nemščini premalo stori, ter konečno predlaga, naj se štatut in program gledé pouka v nemščini v soglasje spravi s § 2 „Navodila“ omenjene šole.

Poslanec Detela odgovarja Dežmanu, da dežela ni kupila mačka v žaklju, da je vsakdo vedel in videl, kaj smo kupili, in da je posestvo na Grmu po izreku izvedencev in dvornega svetnika Lorenza samega jako pripravno za tako šolo. Obiskovanje te šole ni tako slabo, kakor trdi Dežman, in očitanje, da se prebivalci premalo zanimajo za šolo, ne zadeva samo naših kmetov, ampak tako je tudi na Štajerskem in povsod drugod.

Po konečni besedi g. poročevalca, ki Dežmanu odgovarja, da ima šola vse druge namene, kakor učence poučevati v nemščini, se predlog Dežmanov odkloni, predlogi upravnega odseka pa obveljajo.

(Konec prih.)

Obrtna strokovna šola za lesno industrijo v Ljubljani.

Leta in leta so se pogajali in trudili naši merodajni krogi, da bi dobila dežela obrtnih zavodov, kakoršnih imajo druge, srečnejše kronovine že dlje časa. Sedaj, po tolikem prizadevanju je vlada ustregla občni želji ter ustanovila dve obrtni strokovni šoli v središču dežele Kranjske. Z veliko radodarnostjo je ustvarila obema zavodoma krepko podlago in jima zagotovila vsa sredstva za vspešno delovanje, ako bodeta med narodom našla ono zanimanje in ono vsestransko podporo, kakor so jo obljubovali njegovi zastopniki na višjem mestu.

O pomenu obrtnih šol sedaj ni nikacega dvoma več; kjerkoli so pričele svoje delovanje, imajo velik vpliv na obrtni razvoj dotičnega ozemlja in povsodi donašajo prebivalcem raznotere koristi. Zato pa je dolžnost naših razumnikov, da širijo med ljudstvom program novih zavodov ter razlagajo njihov pomen in delokrog. Posebno strokovna šola za lesno industrijo more blagodejno vplivati v naši deželi, kjer opazujemo toliko spretnih delavnih močij in toliko nadarjenosti za umetna dela. Njeno korist hočemo danes opisati; čitatelj se bo de prepričal, da so spolnjevali naši merodajni krogi jako važno dolžnost, ko so se neumorno trudili za pridobitev zavoda, ki po svojem programu toliko obeta!

Šola za lesno industrijo ima v prvi vrsti nalogo, da poučuje v vseh strokah lesnega obrta; kdor je hotel do sedaj pri nas svojega sina vzgojiti za obrtnika, moral ga je dati k mojstru učiti se. Par let je dečko v družbi, — imajoč včasih zelo dvomljivo vzgojevalno vrednost, — opravljati moral dela najnižje vrste, ki včasih niso v nikaki zvezi z njegovim prihodnjim poklicem. Za duševno hrano mu ni nihče skrbel. Pač se je konečno navadil ročne spretnosti, a vendar ni prinesel iz svojega pouka onega temelja seboj, ki bi mu dal zmožnost, v današnjem času vspešno konkurirati; ostal je kljub svojih učnih let nekaj samouk, sposoben morebiti

LISTEK.

Sviftijada.

(Petintrideseti spev.)

Črka „s“ je v slovenski pelinovi literaturi najbolj imenitna. In tudi bojé se je „Narodovi“ in „Slovenčevi“ čitatelji, kakor davkoplačevalec biriča pred hlevom. Saj pa ima črka „s“ v istini v poslednjem času nekaj biriškega v sebi — ali pa opravlja vsaj nekakov biriški posel, ker zarublja v nedeljskih in ponedeljskih listkih slovenske kozle vsega tedna in jih para „ad oculos“ svojih grešnih in brezgrešnih čitateljev.

Odkar je utihnil „Dunajski Zvon“, ki je opravljal vestno službo prosekatorja slovenskih literarnih kozlov v svoji „zoni“ in v svojih „pogovorih“, kraljevala je pri nas negrajana strašna doba. Poskušal je sicer ubrati stopinje dunajskega mojstra neki estetik, kajti po rokovnjaški je robantil po „Ljubljanskem Zvonu“ in sicer tako dolgo, da mu je zmanjkalo naposled zrnja in plev na literarnem polji in da raste zdaj po njegovem kritičnem polji le dolg čas.

Kdo bi tajil, da nismo „zdehali“ v taki nedelavni dōbi Slovenci po kritični zabavi, kakor naši papirnati podjetniki po naročnikih.

In rodil se je v tej dolgočasni dōbi „Narodov“ „Spectabilis“ ter rodil je „Narodovega“ „s“ in „Narodov“ „s“ rodil je „Slovenčevega“ „Sviftijanca“ in „Slovenčev“ „Sviftijanec“ rodil je „Slovenčevega“ ponedeljskega „S—n“ in „Slovenčev“ „S—n“ bo rodil brez dvoma posnemovalce, dokler bomo namreč „delali grehe“ Slovenci — in se radovali ob nedeljah „nad“ njimi.

Najbolj zanimiva v tej geneologiji slovenskih pelinovcev je črka „s“, ki se vleče pričeniši z dunajskim kritikom do „S—n“-ovih potomcev po naši zabavljajoči literaturi kakor slovenska solidarnost v našem političnem boji. Tudi ni samo naključje, da se zapisujejo naši kritiki z ostro črko „s“.

Čutili smo vsi nekđaj „nadepolni“ pisatelji in oni „brez nade“, da se je prišteval najbolj ostrim črkam v latinici dunajski „s“ in da ni slavna vsakemu „gloriae poeticae sacra fames“.

Jednako je pokazal „Narodov“ „s“, da ni navadna vsakdanja črka, s katero se smé zaznamovati brez njegove milosti vsak novinec; kajti brezsrčno in trdo je prijel svojega potomca „Sviftijanca“. Celó brade mu ni privoščil, kajti obril ga je zastonj ob

nedeljah in izstrigel mu je celo tonzuro, da bi mu bila nemogoča konkurenca z „dišečimi“ lasmi.

A propos! Skoraj bi bil pozabil še jednega „S“, ki pa se je kot listkar podpisaval s celim svojim imenom. Saj poznate g. Sammhaberja, prejšnjega prof. na tukajšnji učiteljski pripravnici. Žalost mu trga srce, ko samuje sedaj v nemškem Lincu ob nemškem Dunavu ter se bolestno spominja veselih dni v „prelepi Ljubljani“, kjer so sedanje in bodoče učiteljice slovenskih otrok poslušale z ustmi in ušesi zlate njegove nauke o krasni nemški domovini, o divnih porenskih pokrajinah in nedosežnih pesnikih na nemškem Parnassu. „Nazaj v planinski raj“ hribovite kranjske dežele sili mu srce. A ločijo ga sneženih gorâ nebrojna kopa, širnih vodâ šumeči valovi od Hipokrene mrzlega vira, „dura Germaniae quem praepetis ungula rupit“. „Die schönen Tage in Aranjuez sind nun zu Ende.“

Zato popiše te dni gosp. profesor v slovó in zahvalo za izraženo mu „srečno pot“ v nemškem „Wochenblattu“ droben listič ter ga pošlje spoštovanim in nadepolnim svojim učenkam ob kranjskem Helikonu. Svet se je te dni čudil, od kod tolika povodenj, ki zaliva ozko strugo rujave Ljublanice. A ko bi vedel in videl, kako so ihte in pretakale debele solze veselja in žalosti hčere nemških Muz

za navadnega pomagača ali mojstra, brez onega znanja, ki ga sedanji čas vedno močneje zahteva tudi od obrtnika. V šoli je to drugače. Učenec ima priliko, da se duševno izobrazí v vseh važnejših predmetih, od katerih dobiva pri svojem delu obilne koristi. Treba je le pogledati učni načrt strokovne šole, in naša trditev je dokazana. Poleg duševne hrane vadi se tudi v ročnih spretnostih. Tu ne izgubi nobene ure po nepotrebnem; na podlagi sistematičnega pouka dela samo stvari, od katerih se more kaj naučiti. Zato opazujemo na vseh strokovnih šolah, da dijaki po dovršenih študijah v ročnih delih prekosé izučene rokodelske pomočnike, čeravno morajo dokaj časa, vsaj v začetku, porabiti za teoretične predmete, posebno za risanje. — Po tem takem vsakdo lahko izprevidi, koliko ugodnih momentov podaje strokovna šola prihodnjemu obrtniku: izobrazí ga teoretično in praktično v izvoljenem predmetu, a pri tem mu prihrani običajna učna leta, v katerih gotovo nema prilike, toliko se okoristiti za svoj stan, kot na državnem zavodu, imajočem vsa sredstva in vse važne moderne iznajde, katerih si pomočnik ne more v tolikem številu omisliti.

A ne samo bodoči obrtnik najde na strokovnih šolah najboljša tla za svojo prihodnost, tudi s a m o s t o j n i m l e s n i m o b r t n i k o m s o t i z a v o d i n a m e n j e n i. Vsi pripomočki šole so jim na razpolaganje; kdor želi uzorni načrt tega ali onega predmeta, najde ga v bogati zbirki učnih sredstev. Učitelji bodo radi postregli z razjasnili o predmetih, katerim do tedaj ni bil vešč. Koliko je novih znajdb, novih tehnik, katerim se domači, daleč od svetá živeči obrtnik zastoj trudi priti na sled — v šoli najde brezplačno zaželjenih podatkov. Zavod ima torej tudi nalogo, podpirati domače obrtnike in z njimi domači obrt, da ložje brani težavno stališče nasproti tuji konkurenci, ki dela z boljšimi sredstvi in večjimi silami.

Novi zavod pa ima konečno nalogo, podajati posameznikom, društvom in korporacijam dobrih načrtov in svetov, kedar si napravljajo novih objektov za svoje porabe. Pri nas imamo dokaj prijateljev umetnih izdelkov in tudi lepo število spretnih delavcev, ki po natornem svojem talentu in sluhu dostikrat nepričakovano dobro pogode svoje izdelke — a v obče pogrešamo prave podlage, ki bi po zakonih sloga vedela uporabiti potrebna pravila in ki bi mogla jamčiti, da odgovarja naročeno delo vsem zahtevam okusa. To posebno velja o naših cerkvenih delih. Koliko grešimo v tej stroki! Pač se je že mnogo obrnilo na bolje, odkar deluje v naši sredi mož, ki velja danes za prvega veščaka na polji cerkvene umetniške zgodovine. A pojedinec ne more vseh svojih močij žrtvovati lepi ideji; tu naj bode v prihodnje tudi obrtna strokovna šola sodelovala! Akademsko izobraženi učitelji in bogata zaloga raznih sredstev bodo omogočili, da postane zavod nekako središče, do katerega se bode obračal posameznik in katerega bode čestokrat uporabljala naša duhovščina, ko si naroča nova dela. Šola bode vedno rada postregla z vsemi silami, kar jih bode imela na razpolaganje. Sedaj so se naši razumniki obračali v tuja mesta ter do-

bivali od tam načrtov in vzorcev; v prihodnje imamo v domači deželi zavod, ki bode vplival na domače izdelke in čuval o njihovi strogi izvršitvi. S tem nikakor ne bode jemal dela našim obrtnikom in rezbarjem; če zahteva posameznik načrt od šole, pa ga pozneje dá izvršiti spretnemu podjetniku, imela sta oba dobiček od strokovne šole!

Pač bi se dalo še dokaj koristi navesti o obrtni šoli za lesno industrijo, a naj zadosté te vrstice, s katerimi (tako upamo) smo mlademu zavodu vsaj nekaj toplih podpornikov in prijateljev pridobili. Ako delajo v opisanem smislu ter širijo vesti o programu in namenih njegovih med svojimi znanci, bode naš trud obilo poplačan!

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. oktobra.

Notranje dežele.

Seja dne 9. t. m. češkega deželnega zbora je pokazala v pravi luči Mladočehe, kakor jih je opisal dr. Rieger pri shodu avtonomnih zastopnikov v Pragi. Proračunska komisija je naročila svojemu članu dr. Grégu, naj sestavi temeljiti poročili o nakupu gradú Vaporana in o tem, kakó bi se najprimerneje zadovoljilo potrebi stanovanja za 500 do 600 umobolnih oseb, ali z zgradbo novega poslopja, ali z razširjenjem dosedanje deželne blaznice, ali sploh na kak drug način. V napominani seji je dr. Grégr površno poročal o prvi zadevi, o zadnji pa ni vedel ničesa povedati, ker se ni pripravil. Dr. Mattuš je deželni zbor opozoril na to opustitev; Grégr se je izgovoril, da se njemu ni to naročilo, marveč dr. Zatki, toda slednji ga je dobro zavrnil na podlagi zapisnika dotične seje. Staročebi naj vlečejo težki plug narodnega in političnega dela, Mladočehi pa bi radi roke križem držeč pokrili svojo nedelavnost s praznimi besedami in kričanjem.

Shod galških Rusov se je včeraj otvoril v Lvovu. Prišlo je z dežele nad 2000 oseb. Predsednikom je bil izvoljen deželni odbornik Bereznicki. Natančnejša poročila o shodovih sklepkih še niso došla.

Ogersko domobranstvo se bo preosnovalo po cislitvanskem vzgledu. Vsled tega potrebno večje število častnikov se bo dopolnilo z neaktivni častniki. Troški se bodo na leto pomnožili za 2 milijona goldinarjev.

Vnanje države.

Srbska vlada čuti, da mora sedaj, ko je sproženo makedonsko vprašanje, stopiti v bolj prijateljsko razmerje h grški vladi; odpoklicala bo zaradi tega svojega poslanika v Atenah, Kaljevića. Kot njegov naslednik se imenuje ministerski predsednik Kristić ali pa finančni minister Rakić.

Nekateri nemški listi so trdili, da bo vlada zaradi vshodno-afriških razmer v kratkem sklicala državni zbor k izrednemu zasedanju. „Berl. Pol. Nachr.“ preklicujejo to vest. — Prihodnji mesec bo izšla v Londonu knjižica „Življenje cesarja Friderika“. „Star“ pravi, da jo je spisal Rodd, člen angleškega veleposlaništva v Berlinu, in sicer na podlagi gradiva, koje mu je izročila cesarica.

Francoske republike predsednik je odločen nasprotnik ustavne revizije, zaradi koje so tudi nastale razprtije med njim in Floquetom. Izjavil se je, da mora sicer po ustavi podpisati Floquetov načrt, ob enem pa naznaniti tudi svoje zasobno mnenje. Carnot upa, da bo še pravočasno poučila republikanska večina Floqueta o neprimernosti ustavne presoje.

Italijanski dijaki napravili so predsinočnim velike izjave, zahtevajoč, naj se podere na čast nemškemu cesarju postavljeni brezokusni „srednjeveški“ slavolok. Redarstvo je razgrajalce razkropilo.

V Tipperaryju na Irskem se je vršil minóle dni velikanski ljudski shod, pri kojem je govorilo petero poslancev. Dillon je opravičil svojo odsotnost s pismom, v kojem pravi, da tako imenovana kmetska sodišča niso ničesa drugega nego zanjka za ubogega najemnika, kojemu naj tresejo pesek v oči. Vsi govorniki so strastno pozivljali k „narodnemu delovanju“; v tem oziru je vse prekosil dr. Tanner, rekoč, z zemljiškimi tatovi se mora isto tako postopati, „kakor je to storil sv. Patricij s kačami in hrastačami.“

Turški veleposlanik na Dunaji je naznanil svoji vladi, da jej ni treba biti v skrbéh zaradi dunajskega sestanka. Sedanjega položaja ne namerava predugačiti niti Avstrija, niti Nemčija. Karkoli pa se bo sklenilo in ukrenilo gledé Bolgarije, storilo se ne bo na kvar Turčiji.

Rumunska vlada je izdala ukaz, da ne smé nobeden inozemec v Rumunijo, ki se ne more izkazati s potnim listom, podpisanim od kakega rumunskega konzula. Sofijske kroge je ta naredba neprijetno iznenadila.

„Ephimeris“ in „Akropolis“ trdita, da bo prišel povodom poroke grškega prestolonaslednika in k otvorjenju mejnarodne razstave nemški cesar v Atene.

Izvirni dopisi.

Iz Kranja, 10. oktobra. (Štiridesetletnica cesarjeva.) Kakor druga mesta, trgi in župnije po Kranjskem, hotel je tudi starodavni Kranj proslavljati cesarjevo štiridesetletnico na posebno slovesen način in pokazati svetu, da je udanost in zvestoba prebivalcev mesta Kranja tako stanovitna, kakor skala, na kateri mesto stoji. V ta namen se je ustanovil v Kranji slavnostni odbor pod predsedništvom okrajnega glavarja, blag. gosp. J. Merka. V mnogih sejah se je odbor posvetoval, kaj bi se za to svečanost priredilo in napravilo. Program za to izvanredno slovesnost, za katero se je določila rožnivenška nedelja, prinesli so razni časopisi. Ali žal, da je izvrševanje slavnostnega programa tako zelo oviralo skoro neprenehoma deževno vreme skozi celi teden. Posebno lepo se je imel okrasiti novi drevored — „zvezda“, ki je, na severni strani se razprostirajoč, posebna lepota zračnega Kranja. Tukaj bilo je določeno, da bode o cesarski slavnosti popoludne velikanska, zares mikavna ljudska veselica, pri kateri naj bi bil sviral oddelek vojaške godbe 17. c. kr. pešpolka. Nadejali smo se, da se bode vsaj v soboto lepo vreme naredilo, da se bode mesto z zastavami in vencí okrasilo in se tudi dostojno pripravilo za slavnostno nedeljo. Za nekaj časa se je res v soboto na večer nebo razvedrilo, in takoj je vibralo raz hiše mnogo velikih in manjših zastav cesarskih in narodnih, gromovit strel pa je daleč po prekrasni okolici naznanjal imenitnost slavnosti, ki se je imela v Kranji praznovati. Čitalnica priredila je zvečer slavnostni koncert v proslavo štiridesetletnice Njegovega velečastva cesarja Franca Josipa I. A v nedeljo, slavnostni dan, bilo je zopet tako neugodno deževno vreme, da je celi dan ne-

(Dalje v prilogi.)

na tukajšnji pripravnici, jasna bila bi mu tajnost. Le poslušajte, kako ganljivo piše g. Samhaber „omissis omittendis“: „Wie oft sollte ich in meinem dornenvollen Berufe ermatten! Dass ich immer Muth und Begeisterung schöpfe, das verdanke ich meinen Schölerinnen, deren idealer Sinn mir ein erquickendes Labsal war.“ — Tu se ulije povč grenkih solz v pisane predpasnike. Toda dalje: „Behalten Sie immer diesen Sinn; haben Sie unsere grossen deutschen Dichter lieb, wie zugleich den, der Ihnen dieselbe vorgeführt hat.“ — Odpró se zatvornice joka in rosile so gorke kaplje ljubljansko polje. — „Ich bin nicht von Ihnen geschieden, meine Märchendichtungen mögen zu Ihnen reden; sie sind, ich glaube, das schönste Vermächtniss, das ich zurückgelassen habe. Gott segne Ihre Heimath, das reizende Laibach, dem ich das verdanke, was ich geworden.“

Ko so odmevale te zadnje besede obupajočega nemškega pesnika po dvorani tukajšnje ženske pripravnice, prisegle so njegove hvaležne učenke, da bodo vedno gojile idejalne misli za velike nemške pesnike, ko bodo slovenski mladini vtepale v glavo „abc“. Pa nikar ne mislite, da sem morda iz šole onega zvitega Viktorja H., ki je podtaknil „Köl. Ztg.“ Strossmayerjevo pismo. Ne! V veden spomin-

prepisale so si vse učenke svojega učitelja duhovito pismo, da bo tudi njim tolažilo „im dornenvollen Berufe“. Jaz bi svetoval mladim gospicam, da dajo fotografovati to pismo na zastavo, katero visoko v zraku drži „prraktični Kranjec“, na oni sliki, katero nameriajo v spomin poslati g. Samhaberju. — Doveden sem, kaj poreče na to g. Dežman, ki vedno toži o zatiranji nemščine na naših šolskih zavodih. Morda on vé povedati, je li „nemška politika“ obligaten ali neobligaten predmet na tukajšnji pripravnici. —

Najbolj ponižen je bajé „Swiftijanec“, akoravno nosi na čelu tudi črko „s“, kajti nikedar še ni poptipal svojega potomca g. „S—n“, akoravno mu dela poslednji konkurenco v listu.

A dolgo ne smé ostati tako, sicer se greje kmalu g. „S—n“ ob nedeljah na najlepšem „Swiftijančevem“ mestu lista pod črto, „Swiftijanec“ bode pa premeščen na ponedeljek, na najbolj dolgočasni dan v tednu. Če se primeri „Swiftijancu“ ta grozna nesreča, zapusti za vselej poetični prostor pod črto in se spravi maščujoč višje gori, kjer se trudi doslej g. „trikotnik“, ki polni s svojim delom večji prostor nad črto.

Napačno bi ne bilo sicer, ko bi se vselila oba, „S—n“ in „Swiftijanec“, višje v trikot in bi delo-

vala mirno in potrpežljivo pod njegovo zastavo brez strahú, da ju zasačijo nekedaj zasledovalci in jim raztrgajo krinki s hudomušnih obrazov, saj naša politika ne škoduje bajé nikomur.

Pod črto pa je v istini najbolj nevaren prostor. Znano je iz dunajskih elegij, koliko je trpel dunajski g. „s“ zaradi svojega pelina in kako je avanziral g. „Spectabilis“ na mesto, kjer se posuší navadno pisateljsko peró. „Ljubljanski Zvon“ tudi vé marsikaj povedati o svojih kritikih. In kaj pa celó „Narodov“ g. „s“, kako so ga „pristrigli“ za hvalo celó lastni gospodje, ker je priporočal prevestno vse, kar je dišalo po nekem razzilu. In „Swiftijanec“ je tudi revež. Vsako noč se mu sanja o gosjih peresih, katere špičijo listkarji za njegov životopis, ko ga zasačijo. Tudi „S—n“ ne bode srečnejši. Kakor stiska on sedaj tepke za tepkovec, tako bode stiskan on prej ali pozneje od konkurentov, kedar ga zasačijo pod listkarsko tepko. Zaradi tega predlaga „Swiftijanec“ vsem slovenskim ostrim „s“: zapustimo lepo mesto pod črto in preselimo se višje na častni prostor svetovne politike, kjer imamo dela čez glavo in kjer, ako ničesa ne koristimo domovini, vsaj včasih zabavamo svoje nasprotnike, dočim v listkih le dražimo svoje rojake in prijatelje.

Swiftijanec.

prenehoma lilo, torej ni bilo móči povsem slavnostnega programa izvršiti. Ob deveti uri bila je v veliki cerkvi slovesna služba božja, katere so se vdeležili razni uradi, društva, šolska mladina in obilno ljudstva. Naprošen po preč. gosp. dekanu daroval je veliko mašo in imel cerkveni govor preč. gosp. kanonik K. Klun, ki je v zgovorni besedi razlagal poslušalcem dolžnosti, katere imajo podložni do cesarja in njegovih oblastev, in kaže na plemenite lastnosti svetlega cesarja, dokazal, kako prav je, da se praznuje štiridesetletnica vladanja cesarjevega tudi s cerkveno slovesnostjo.

Po dokončani službi božji razdelili so gg. učitelji in učiteljice ljudske šole vsak v svojem razredu vsem učencem in učenkam knjižico „Naš cesar“, katero je kupilo mesto, a v občinskem uradu bili so obdarovani mestni ubogi z miloščino, ki je je mesto podelilo. Pri blag. gosp. okr. glavarju se je poklonila deputacija mestnega odbora in duhovščina, da so mu izrazili svojo neomejeno udanost in zvestobo do presvetlega cesarja in vse cesarske hiše. Popoludne ob 1. uri je bil v gostilni g. P. Mayr-a slavnostni obed, katerega se je vdeležilo do 70 gospodov iz raznih stanov. Bili so navzoči tudi: blag. gosp. deželni glavar dr. Poklukar, gosp. Detela in preč. gosp. Klun, deželna poslanca kranjske okolice. Mestni župan, gosp. K. Šavnik, je v izborni napitnici izrazil čutila udanosti in neomahljive zvestobe do presvetlega cesarja in vse habsburške hiše, ki je vzbudila navdušen odmev vseh navzočih. Name-ravana ljudska veselica v „zvezdi“ je morala zaradi dežja izostati. Zvečer je bilo vse mesto sijajno razsvetljeno, mnogobrojne lučice pričevale so o neugasljivi ljubezni prebivalcev Kranja, ki plamti v njihovih sreih do presvetlega cesarja Franca Josipa I., vladarja najboljšega, najplemenitejšega, najdobrotljivejšega, katerega nam Bog ohrani, obvaruj in osrečuj do skrajne meje starosti človeške!

Iz Smlednika, 10. oktobra. Ko je bilo truplo preblagega gospoda učitelja Martina Krek-a materi zemlji izročeno, je bilo skleneo postaviti mu spomenek. Darovali so v ta namen p. n. gg.: Merk Josip, c. kr. okrajni glavar 3 gl.; Pirkler Henrik, c. kr. okr. šol. nadzornik 2 gl.; nadučitelji: Vavken Andr. 3 gl., Papa Fran 1 gl., Letnar Lovro 2 gl., Knific Luka 1 gl.; Cirman Anton 50 kr.; Kuster Miha 1 gl.; učitelji: Traven Josip 5 gl.; Okorn Fran 1 gl.; Jezeršek Janez 1 gl.; Ferlan Ivan 1 gl.; Debelak Janez 1 gl.; Debelak Miha 1 gl.; Kos Miha 3 gl.; Režek Jurij 1 gl.; Levičnik Josip 3 gl.; Rant Fran 1 gl.; Arzelin August 1 gl.; Luznar Fran 1 gl.; Bregant Miha 1 gl.; Jelenc Luka 1 gl.; Dolinar Josip 1 gl.; Rozman Anton 1 gl.; Kragelj Josip 1 gl.; Gros Ivan 1 gl.; Kramar Miroslav 50 kr.; Kubar Ivan 50 kr.; Cetelj Ivan 50 kr.; Stanonik Nikolaj 50 kr.; Mali Konrad 50 kr.; Krener Bogomir 1 gl.; Pezdíč Ivan 50 kr.; Černilec Fran 50 kr.; Kmet Andrej 1 gl.; Likosar Anton 1 gl.; Praprotnik Fran 1 gl.; Martin Potočnik 50 kr.; šola v Komendi 1 gold.; župniki: Preželj Matevž 5 gl.; Jakob Aljaž 2 gl.; Janez Molj 5 gl.; Josip Belar 2 gl.; Fran Poreuta 1 gl.; Spental Fran 2 gl.; Janez Novak 10 gl.; kapelani: Fran Susteršič 10 gl.; Merčun Rok 1 gl.; Fran Pavlin 5 gl.; Janez Čebašek 2 gl.; Anton Nemeč 1 gl.; Ivan Solnce, misijonar, 5 gl.; Konrad Texter 50 kr.; Janez Krek 3 gl.; Josip Kržič, posestnik, 5 gl.; Oroslov Dolenc, veletržec, 1 gl.; neimenovan 4 gl.; gospa Kos Roza, učiteljica soproga, 1 gl.; gdč. učiteljice: Bohinc Ivana 1 gold.; Golf Klotilda 1 gl.; Jugovic Fani 1 gl. in občina smledniška 15 gl., skupaj 132 gl. — Spomenik, delo Vinko Čamernika, velja 118 gl.; družih stroškov je bilo 5 gl., tako, da ostane še 9 gl., kateri znesek je izročena vdovi ranjkega g. učitelja.

V imenu vdove vsem: Bog plati!

S Krškega, 10. oktobra. (Zmes.) Kar ni po vinogradih uničila trtna uš, peronospera (strupena rosa) in toča, sta zadnji piš in vsakdanji dež popolnoma spravila vinogradnika v obup. Kje je veselje ob trgatvi izza prejšnjih let? Kje streljanje topičev? Vse je minolo, uboga para je Dolenjec!

Lansko leto se je še nekaj skupilo za jaboika, a letos živa duša ne praša po njih; od vetra otrեսena leže ter gnjijo po trati.

Vsled neprestanega deževja je Sava jako visoka; poplavila je polje proti Brežicam ter ajdo popolnoma uničila. Hvala Bogu, da imamo krompirja, fižola in koruze dovolj, kar je glavni živež za nas navadne ljudi.

Pred nedolгим časom zapustil je nas c. kr. praktikant pri tukajšnjem okrajnem glavarstvu gosp. pl. Fladung, mož značajan ter obče priljubljen. Enako nam bode pogrešati obče priljubljenega c. kr. kancelista g. Poldeta Bavdeka. Bil je vesten in uljuden uradnik pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišči ter je užival občno zaupanje v tukajšnjem sodniškem okraju. Bog daj, da bi enako ljubav užival kot c. kr. vodja zemljiških knjig v Metliki.

Lepo je bilo slišati pri sinočni poslovnici iz ust g. c. kr. sodnika, kako mu je podložni uradnik bil priljubljen, želeč njemu in njegovi družini srečo ter ljubezen na novem mestu v Metliki. Pevci so pa i njemu odhodnico zapeli.

Lastovke so nas zapustile, za njimi so odšli vrli ter delavni Goričani, ki se ne ustrašijo dolge poti in truda ter prihajajo leto za letom od onkraj bistré Soče na Dolenjsko, da si kaj prislužijo z lupljenjem češpelj. To so stražniki avstrijske meje, takozvani briški Slovenci, kateri so edina trdnjava proti italijanskemu nalivu, proti goriškim neresencem, krščenim in s kljukastimi nosovi à la „Corriere di Gorizia“.

Za češpljarji pojde kmalu „maestro Pietro“ s svojimi ljudmi v blaženo deželo, kjer „fige pa limone“ rastejo.

Mi Slovenci vedno povdarjamo: „svoji k svojim!“ a ljuba duša, le dobi zidarja, da bo živel ob polenti! Naš domači človek zahteva klobaso, svinjino s kislim zeljem, pa par litrov vina na dan, in pa Bog ne daj se mu zameriti. Pustil bo takoj malto in zidarsko orodje.

Kmalu bi bil pozabil, da tudi vojaških strelnih vaj ni več v Krškem; odšli so namreč vojaki „mit Sack und Paek“ dné 26. t. m. Zdaj je mir za zajce in nas.

Krško je malo mesto „am windischen Globus“, kakor pravi „Vahterica“, a kmalu bode živahneje postalo, ko dojde dné 16. t. m. naša šolska mladina.

Dnevne novice.

(Deželnega zbor) prihodnja seja bo v torek dné 16. t. m.

(Deželna sadna razstava) v proslavo vladarske štiridesetletnice cesarjeve obeta biti velikanska. Razstavni odbor moral je porabiti za razstavo prav vse prostore v prvem in drugem nadstropji starega strelišča, kajti postaviti je moral za sadje toliko miz, da so vse skupaj preko 300 metrov dolge. Tudi vinska pokušnja bode velika, ker je zelo mnogo vina prijavljenega. Prepričani smo, da bode imela kmetijska družba vsaj to zadoščenje za svoj veliki trud, da obišče to poučno razstavo mnogo sadjarjev in sploh zavednih kmetovalcev z dežele in ravno tako tudi mnogo Ljubljančanov. Razstavni odbor se je potrudil narediti razstavo zlasti na večer posebno mikavno, ker bodo vsi prostori krasno razsvetljeni in igrala bode vsak večer od 8. do 11. ure vojaška godba.

(Gospoda Jakob in Filip pl. Lenck), graščaka na Raki na Dolenjskem, dala sta razstavnemu odboru deželne sadne razstave tri darila po 10 gl., katera je priznati najboljšim kmetiskim sadjarjem. Naj bi gospoda pl. Lenck, ki kot tujca vendar nikdar ne zamudita nobene prilike podpirati naših domačih občnokoristnih podjetij, dobila med domačini mnogo posnemovalcev, kar bi bilo toliko bolj želeli, ker bode razstavnemu odboru vsled mnogih oglasil manjkalo daril.

(Slovenska predstava) bode, kakor smo že priobčili, jutri, nedeljo dné 14. t. m. Igral se bode igrokaz: „Ena se joče, druga se smeje!“ Gdč. Kajzelova prevzela je iz prijavnosti vlogorkestra. Prva opereta bode v prvi polovici meseca novembra; v decembru pa namerava odbor spraviti zopet „Razbojniko“ na oder. Ker ste obe vlogi bratov Karla in Franca v rokah enega samega predstavljalca, ki bo v teku predstave ednajstkrat menjal svojo masko in kostum, trditi smemo, da obeta ta večer biti eden najzanimivejših v celi sezoni.

(Razglas.) Dné 17. t. m. bode se vršila v pisarnici vojaškega magazina za živež v Ljubljani ponudbena razprava radi zagotovila kruha in ovsu za leto 1889. Pri tej zagotovitni razpravi bodo se sprejemale le pismene ponudbe. Te ponudbe morajo biti sestavljene natanko po obrazcu, ležečem

na ogled v rečenem magazinu v Ljubljani, ter morajo imeti kolek za 50 kr. Morajo pa tudi biti zapечатene in poslane na naslov c. kr. magazina za živež v Ljubljani. Pod naslovom treba postaviti: Ponudba vsled razglasa z dné 1. oktobra 1888 k razpravi dné 17. oktobra 1888. Natančnejši pogoji in ponudbeni obrazci so na ogled vsak dan od 8. do 12. ure dopoludne v c. kr. vojaškem magazinu za živež v Ljubljani. Prepisi teh pogojev morejo se tudi dobiti po 4 kr. pola od rečenega magazina. Na vprašanje daje razjasnila tudi trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

(Umrl) je dne 11. t. m. popoludne vsled mrtvouda v Pazinu na kolodvoru dr. P. Millevoi. Bil je od leta 1883. zastopnik istrijskega velikega posestva v državnem zboru.

(Klub slovenskih biciklistov) napravi jutri ob ugodnem vremenu polnoštevilno izlet k tekmovalni dirki v Kranj.

(Iz Šent Vida nad Ljubljano) se dostavlja k programu svečanega praznovanja 40letnice vladanja Nj. velečastva Franca Josipa I., ki se vrši jutri 14. oktobra t. l., da pri slavnosti igra znana godba pod vodstvom g. Stiarala. Vabijo se tem potom vsi prijatelji naše „Čitalnice“, kateri morda niso dobili posebnega vabila. Slavnostni odbor.

(Iz Črnuč) se nam poroča: Vzrok smrti imenovanih dveh otrok ni bilo zločinstvo, marveč materina nemarnost in nezdravo stanovanje, katero bode sodišče zaprlo do poprave. Ženska se bode morala pred sodiščem zagovarjati zaradi prestopka proti varnosti življenja. Otroka sta bila dvojčka, stara po 18 mesecev.

(Knez Salm), lastnik posestva Novo-Celje pri Žalcu, je podedoval grad in zemljišče Dyk ob Reni. Te dni se je poslovil od lepe Savinjske doline ter se, kakor se nam piše, preselil v svojo novo domovino. Naznanila od Düsseldorfa pravijo, da je ljudstvo knezu prišlo nasproti v obilem številu in tudi četa jezdecev. Salmova družina je Žalčanom bila vzgled krščanskega življenja. Pred svojim odhodom je vbožcem odločila 100 gl. Za nekoliko časa še je v tukajšnjem gradu zaostal samo mlajši sin, da se pripravlja za bližajoči se dan skušnje v juridičnej stroki.

(V Savo) je skočil včeraj popoludne ob 4. uri z mostu pri Selnici neki krošnjar. Pustil je zapisano svoje ime, ki kaže, da je iz Nemškega Gradca. Narasli valovi Save so ga takoj zagnili.

(Povodenj.) Na ljubljanskem barji je voda že precéj upala in cesta proti Igu je zopet odprta. Tudi Sava je toliko upala, da ni več nevarnosti.

(Obesil) se je bivši pozlatar Blaž Janežič, nadanec mestne sirotišnice, star 70 let, znan pijanec. Samomorilec končal si je življenje najbrž že predvčerajšnjim, ker je policija našla truplo že trdo.

(Duhovniške premembe v krški škofiji.) Č. g. Urban Miklav, provizor v Slov. Šmihelu, je postal kanonik v Gospi Sveti. Prestavljeni so: Č. g. M. Kovač iz Mostiča v Dravograd; č. g. K. Rous iz Dravograda v Mostič; č. g. Franc Premru iz Šmihela v Tinje; č. g. Janez Wagner iz Tinj v Šmihel pri Pliberci; č. g. J. Harter iz Wolfsberga v Št. Lenart; č. g. J. Jungwirth iz Št. Lenarta v Wolfsberg. Č. g. Franc Schaubach je postal župnik v Domačalah; č. g. Fr. Katnik pa župnik v Št. Štebanu na Zili. Č. g. Fr. Marinič pride s sv. Višarij za provizorja v Št. Tomaž; č. g. J. Ljubej, župnik v Št. Tomažu, stopi zaradi bolehnosti v stalni pokoj.

Telegrami.

BRATSKO, 13. oktobra. „Wiener Zeitung“ je objavila cesarjevo lastnoročno pismo na grofa Taaffeja, da je potrjen njegov nasvet in minister Zemialkovski na prošnjo odpuščen iz službe ter v priznanje mnogoletne z rodoljubno udanostjo, marljivostjo in zvestobo izvrševane službe odlikovan z velikim križcem Leopoldovega reda in imenovan dosmrtnim članom gospodske zbornice. Cesarjev namestnik v Galiciji Zaleski je imenovan ministrom. Dalje je minister Pražak odpuščen od vodstva pravosodnjega ministerstva in cesarjev namestnik na Moravskem, Schönborn, imenovan pravosodnim ministrom. Cesar je tudi Pražaku v priznanje marljive delavnosti podelil veliki križ Leopoldovega reda. Uradni list je dalje objavil dotična lastnoročna pisma cesarjeva Zemialkovskemu,

Zaleskemu, Pražaku in Schönbornu, in da je cesarjev namestnik na Nižjeavstrijskem, Possinger, dobil veliki križ Leopoldovega reda.

Rim, 13. oktobra. Crispi je dne 11. okt. brzojavil knezu Bismarcku v Friedrichsrube o navdušenem sprejemu, koji želi prirediti Rim nemškemu cesarju, prijatelju italijanskega kralja in glavarju z Italijo zavezanega velikega naroda. Odmev veselja naj mu pove, kako ljubi italijanski narod Nemčijo in visoko čisla dežela, ki je postala velika s pomočjo Bismarckovih svetov. Naj bi bila tudi ta zveza vedno tako prisrčna v slavo obeh dinastij, srečo obeh narodov in v ohranitev evropskega miru. Bismarck se je zahvalil, da se nanj spominja v trenutku sestanka obeh vladarjev, ki je najsvetanejši izraz prisrčnega prijateljstva obeh velikih narodov in zavest skupnega delovanja, da se utrdi prijateljstvo obeh vladarjev in držav. Trdna volja je ohraniti in vedno bolj spojiti njegovemu srečo drago zvezo mej trdnim Rimom in samotnimi gozdi, po kojih sta skupno šetala Crispi in Bismarck pred dvema mesecema.

Rim, 12. oktobra. Obisk cesarja Viljema pri papežu se je izvršil po vspredu. Cesar se je mudil dve uri v Vatikanu, odkodar se je naravnost povrnil v Kvirinal.

Umrli so:

8. oktobra. Frane Merhar, kajzar, 44 let, srčna hiba.

Marijacejske kapljice za želodec, izvrstno vplivajoče pri želodčnih boleznih.

Nepresegljive pri pomanjkanji teka, slabosti želodeca, smrdljivi sapi iz ust, napetji, kislem riganju, koliki, prehlajenji želodeca, gorečici, kamenu, preobilnem sluzu, gnjusu in bruhanju, glavobolu (ako ima svoj izvir v želodeci), želodnem krču, zaprtju, preobloženji želodeca z jedili ali pijacami, boleznih vsled glist, boleznih na vranici in jetrah, ter zlati žili. — Cena steklenici z navodom o rabi 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.

Glavni razpošiljatelj lekarnar Karol Brady, Kremžir (na Moravskem).

Marijacejske kapljice za želodec niso tajno sredstvo. Snovi, koje obsegajo, navedene so v navodu o rabi koji je pridejan vsaki steklenici.

Pristne dobiti so skoraj v vsaki lekarni.

Svarilo! Marijacejske kapljice za želodec se mnogo ponarejajo. V znak pristnosti zavita mora biti vsaka steklenica v rudeč papir, na kojem je zgorajšnja varstvena znamka, ter mora biti vrhu tega tudi še povedano na navodu o rabi, ki je pridejan vsaki steklenici, da je tiskan v tiskarni H. Guseka v Kremžiru.

Pristne so dobiti: Ljubljana: lek. Gab. Piccolli, lek. Jos. Svoboda. — Postojina: lek. Fr. Baecareich, — Škofjaloka: lek. Karol Fabiani. — Radovljica: lek. Aleks. Roblek. — Rudolfovo: lek. Dominik Rizzoli, lek. Bergmann. — Kamnik: lek. J. Močnik. — Črnomelj: lek. J. Blažek. (34)

Lekarnarja Rih. Brandta

švicarske kroglice

rabiljo in priporočajo že 10 let profesorji, prakt. zdravniki in občinstvo kot ceno, prijetno, izvrstno in neškodljivo DOMAČE in ZDRAVILNO SREDSTVO, koje so preiskali:

prof. dr. R. Virchow, Berolin, pl. Gietl, Monakovo, Reclam, Lipsko (+), pl. Nusbaum, Monako, Hertz, Amsterdam, pl. Koczynski, Krakovo, Brandt, Kološ, prof. dr. pl. Frerichs, Berolin (+), pl. Scanzoni, Vireburg, C. Witt, Košanj, Zdekauer, Petrograd, Soederstädt, Kasan, Lamb, Varšava, Forster, Birmingham,

pri nepravičnosti spodnjetelesnih udov, pri boleznih jeter, zlati žili, perpleci, telesnem zaprtju in njegovih posledicah, kakor: bolečinah v glavi, vrtoglavici, tesnobi, težki sapi, pomanjkanji teka itd. Lekarnarja Rih. Brandta švicarske kroglice radi jemlje zaradi polahkega učinka ženske; na vsak način jim je dati prednost pred prehudo vplivajočimi solni, grenčicami, kapljicami, miksturami itd.

V varstvo kupavajočega občinstva opozorujemo še enkrat na to, da se nahajajo v prometu švicarske kroglice v mamljivo sličnih zavitkih. Pri kupovanju prepoznati se je treba s tem, da se od vije navodilo k rabi s škatljice, ali ima etiketa zgorajšnje podobe, bel križ v rudečem polju in podpis Rih. Brandt. Tudi še posebno naglašamo, da se prodajajo lekarnarja Rih. Brandta švicarske kroglice, ki se dobivajo v lekarnah, le v škatljicah za 1 marko (ne pa v manjših škatljicah). — Na vsaki škatljici so navedene snovi, iz kojih obstoje kroglice.

Gospodom šolskim predstojnikom in učiteljem priporočam

Andr. Druškovič-a

trgovina z železnino in orodjem mestni trg 10.,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjerejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesno sterguljo, škarje za gosenice, ročno lopatico, drevesno žago, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno ščetko; orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči vrejena, po prav nizki ceni. (32)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijsko v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Odlikovani v Trstu 1882

s srebrno svetinjo.

AVGUST DRELSE,

tovarnar peči iz prsternih izdelkov, v Ljubljani.

Izdelovanje in zaloga najraznovrstnejših peči najnovejše sestave

belih in barvenih iz ognjesigurnega gradiva, elegantno in cenó.

Zaloga kemijskih aparatov z najtršim osteklenjem, kojega se ne primejo kisline.

Izvršuje naročila na cevi, nadstavce za dimnike z vetrnjakom, na stavbene okraske, rebra za cerkvene oboke, ognjesigurne opeke in vse v stroko prsternega blaga spadajoče predmete. (18)

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikerkih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njenih dobrot.

Za neznamen denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostale rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjeni starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (55)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gosposke ulice 12.)

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS-A

Ljubljana,

Turjaški trg št. 7,

priporočam se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah. (83)

Cenilniki gratis in franko.

OTOMANE,

!!gold. 38 a. v.!!

(glej podobo), naj bolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapacirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

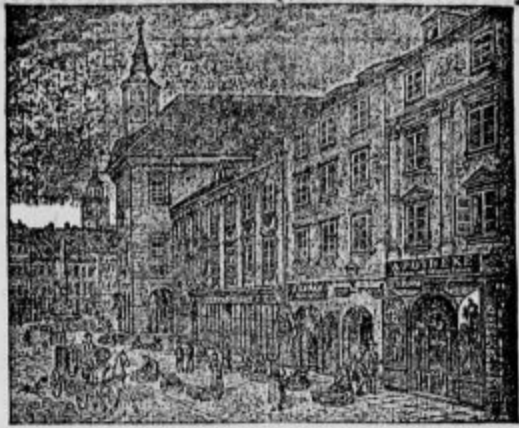
no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapacirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmatratzen) 10 gl. in višje — Preč. duhovščini priporočam kot specialitet: altarne preproge.

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani

na velikem Mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana najboljše in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izbornih skušenih domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so: Na Dunaji dve (in kemična tovarna), v Gradci (na Štajarskem) ena, pa ena v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: **Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.**

Marijacejske kapljice za želodec,

MARIA-ZELLER TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvršten uspeh pri vseh boleznih v želodecu in so neprekosljivo sredstvo zoper: manjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodecu, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Malicu“ z zraven stojecim znamenjem. 1 stekl. 50 kr. tucat 4 gl. 50 kr.

Schuhmarkt.

Če ni na steklenici zraven stojčega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratoból, jetiko, prsne in pljučne bolečine: 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 gl. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

Kričistilne kroglice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobólu, otrpnenih udih, skazenem želodecu, jetrih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. Zamotek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gl.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanju kolen, koptnih boleznih, otrpnenju v boku, v križi itd., otekanju nog, mehurjih na nogah, izvunjenju, tisečanju od sedla in oprave, pri suštelu itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hlbah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 stekl. z rabil. navodom vred samo 4 gl.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporoča svoje patentovane vstricne zrezane strešnike,

ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so lahki, solidni, hčeni, po ceni in ker najmanj trpé od mraza in snega.

Poroštvo za tri leta.

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki. — Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica konstanškega patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, potem vseh patentov za izdelovanje Schmidheinijevih zarezanih strešnikov, kakor tudi Passavant-patenta.

Proti posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega zakona najostreje kazenski postopalo. Izdeluje tudi najboljše vrste (24)

zidarsko opeko, žlebake, steklene zrezane strešnike in strešna okna.

Streha na ogled je na tukajšnjem kolodvoru Rudolfove državne železnice.

Glavni zastop in zalogo za Kranjsko, Trst, Reko, Gorico kot za vse Primorsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, Slonove ulice št. 9.

„AZIENDA“

avstro-francoska družba za zavarovanje življenja in rent. avstro-francoska družba za zavarovanje proti elementarnim škodam in nezgodam.

Ravnateljstvo:

na **DUNAJI, I., Wipplingerstrasse šte. 43.**

Imovina družbe:

9 milijonov gl. avstr. velj. } 2 milijona gl. avstr. velj.

Družba zavaruje

človeško življenje v vseh navadnih kombinacijah; Zavarovanje za slučaj smrti, zavarovani znesek se izplača takoj po smrti zavarovanca njegovim ostalim, oziroma drugim obmišljenem; zavarovanje za doživetje, preskrbovanje v starosti in otročje dote, zavarovani znesek se izplača zavarovancu samemu, ko doseže neko določeno starost; Zavarovanje dosmrtnega dohodka, udovskih pokojnin in dohodkov za odgojo po najnižjih premijah in z jako kulantnimi pogoji, zlasti onim, da se policam ne more ugovarjati.

- a) proti škodam, katere napravijo požar ali strela, parne ali plinove eksplozije, ali se naredé z gašenjem, podiranjem in izpraznjenjem pri stanovanjih in gospodarskih poslopih, tovarnah, strojih, mobiljah in vsakovrstnih opravah, zalogah blaga, živini, gospodarskem orodju in zalogah;
- b) proti škodam, katere napravi ogenj ali strela ob žetvi in košnji na poljskih ali travniških pridelkih v gumnih in stogih;
- c) proti škodam, ki jih napravi toča na poljskih pridelkih;
- d) proti nevarnostim prevažanja blaga po vodi in po suhem.

Zavarovanje proti telesnim nezgodam se še ni pričelo, a se bode pravočasno naznanilo p. n. občinstvu, kadar se prične.

Zastopstva družbe:

V Budimpešti, Wienergasse 3 in Schiffgasse 2; v Gradci, Albrechtsgasse 3; v Inostu, Bahnstrasse, Hôtel „Goldenes Schiff“ v Lvovu, Marijin trg 8, nova; v Pragi, Vaclava trg 54; v Tstu, Via St. Nicolo 4, na Dunaji, I., Hohenstaufengasse 10.

V vseh mestih in večjih krajih avstro-ogerske monarhije nahajajo se glavne in krajne agenture, ki rade dajo pojasnila in dajo ponudbene pôle ter prospekte zastonj in vsprejemajo zavarovanja.

Glavni zastop v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 3, pri **JOSIPU PROSENC-u.** (10)

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna in vrata, storje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, priznana najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezna dela.

Pri stavbah,

kjer ni blizo vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu dobivati vodo; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo: (33)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengensfelder Gyps) za gnojenje polja.

Slovenski
Žepni koledar

za leto 1889

izšel je ter se dobiva v jako lični obliki v
Katol. Bukvarni, J. Gerberji in pri J. Giontiniju

komad po 20 kr., po pošti 2 kr. več.

Knjižica je posebno primerna kot
novoletno darilo za kavarne, kojim se
dovoljuje primeren rabat. — Razprodaj-
alcem po jako znižani ceni.

Gospodu **G. PICCOLI-JU**, lekarju „pri Angelu“
v Ljubljani.

Vaša želodčeva esenca,
kojo sem slučajno spoznal,
ozdravila me je popolnoma
neprenehnljive slabotnosti
čreves in prebavnika,
kakor tudi neznano mučiče
trdo - telesnosti. Dolgo
iskal sem leka zoper to bo-
lezen, ki mi je gotovo malo
zadovoljnih uric v prihed-
nosti obečala; vse drugo
zavzivanje lečil bilo je za-
man in edino le Vašej ne-
precenljive esence imam
zahvaliti za popolno zdravje,
ter Vam ostanem, predragi
gospod Piccoli, za vse dni
življenja zánjo najsrčneje

udan in hvaležen.
Na Dunaji, 1887.

Spiridijon Pokrajac,
profesorski kandidat.

(7)

Na prodaj

je v Toplicah na Dolenjskem hiša
z zemljiščem ali brez zemljišča. Stoji na
glavnem trgu ter ima 7 sob, hleve za ži-
vino in lep vrt s kegljiščem. Več pové po-
sestnica Marija Kalinger. (3)

Vinko Čamernik,

kamnosek v Ljubljani, Parne ulice šte. 9,
(začasna podružnica poleg mesarskega mosta)

priporoča p. t. občinstvu svoje vsakovrstne
lično izdelane

nagrobne spomenike

od različnih marmorjev po jako nizki
ceni. Prečastito duhovščino prosi za naročila
vsega v njegovo stroko spadajočega cerkve-
nega dela in vse stavbinske podjetnike za
raznotera stavbinska dela.

Obljubuje, čč. naročnikom po najnižjih ce-
nah in s trpežnim blagom postreči.

V Ljubljani 9. oktobra 1888.

Vinko Čamernik,
kamnosek.

(2)

Posebna v deželi razširjena bolezen je slabo prebavljanje.

Sedanja kuhinja in sedanji način našega življenja sta vzrok tej nadlogi, ki nas napade nenadoma. Nekatere ljudi mučijo bolečine v prsih, na straneh, včasih tudi v hrbtu; čutijo se medle in zaspane, imajo slab okus v ustih, posebno zjutraj; nabira se jim po zobeh nekaj lepljiv sluz; tek jim je slab, v želodci leži jim kakor velika teža in včasih čutijo v želodčni votlini nedoločeno oslabiljenje, kojega tudi ne odstrani zavzivanje jedil. Oči se jim vderó, roke in noge postanejo jim mrzle in vlažne; nekaj časa potem dobijo kašelj, začetkoma suh, v nekaterih mesecih pa v zvezi s zelenkastim i mečkom; dotičnik je vedno truden in spanje mu skoraj ne daje počitka; potem postane nervozen, občutljiv in slabe volje ter ga napadejo slabe slutnje; ako hitro vstane, zvrtil se mu ter se mu zdi, da se mu suče cela glava; črevesa se mu zamaše, koža njegova je včasih suha in vroča, kri postane gosta in zastaja, belina v očeh orumeni; voda gró pomaloma od bolnika, je temne barve, in ako stoji dlje časa, ostane na dnu goščava; dostikrat se mu ríga in pri tem dobi v usta sladek ali pa kisel okus, in mnogokrat mu sroce pri tem močno vtriplje; vid njegov oslabi, érno se mu dela pred očmi in navdaja ga čut onemoglosti in velike slabosti. Vsa ta znamenja se menjavajo, in splošno se računa, da nadleguje ta bolezen skoraj tretjino prebivalstva te dežele v eni ali drugi obliki. Vsled „Shäker-ekstrakta“ pa zavró jedi v želodcu takó, da dobi bolno teló hrane in da se zopet povrne prejšnje zdravje. Účinek tega zdravila je v resnici čudovit. Milijoni in milijoni steklenic so že rozprodani in izvanredno je število spričeval, ki dokazujejo zdravilno moč tega leka. Stotine bolezní raznih imen izvirajo iz neprebavljivosti; toda če je to slednje zló odstranjeno, izgubé se tudi vsa druga, ker ta so v istini le znamenja pravcate bolezní. Zdravilo je „Shäker-ekstrakt“. Spričevala tisočeri, ki pohvalno govóre o njegovih zdravilnih lastnostih, dokazujejo to v izobilju. Ta izvrstni lek se dobi v vsaki lekarni.

Osebe, ki trpé vsled zaprtja, potrebujejo „Seigelove čistilne kroglice“ v zvezi s Shäker-ekstraktom „Seigelove čistilne kroglice“ ozdravijo zaprtje, zabranijo mrzlico in prehlajenja, oproščajo bolečine v glavi in zaduše rumenico. Kdor jih je enkrat poskusil, opustil jih ne bo nikdar več. Vplivajo polagoma in ne pro-
vzročujejo nikakoršnih bolečin. — Cene: 1 steklenica „Shäker-ekstrakta“ glđ. 1'25, 1 škatljica „Seigelovih čistilnih kroglic“ 50 kr.

Svari se pred ponarejanji, ki so brez vse vrednosti ter še celo škodljivo vplivajo.

Lastnik „Shäker-ekstrakta“ in „Seigelovih kroglic“ **A. J. White,**
Limited London 35 Faringand Road E. C. (17)

V zalogi ima in razpošilja „Seigelove kroglice“ Ivan Nep. Harna, lekarna „zum gold Löwen“ v Kremžiru na Mo-
ravskem. Dalje v lekarnah: Koroško, Kranjsko, Primorsko: Ljubljana, Ub. pl. Trnkóczy, G. Piccoli; Celovec, Peter
Birnbacher, Alf. Egger in W. Thurnwald; Breze, Št. Mohor, Prevalje, Gostentschnig; Trbiž, Beljak, dr. Kumpf, Frid.
Scholz; Velikovec, Volšperg, Ajdovščina, Idrija, Kamnik, Pulj, J. Cabuehio; Reka, G. Prodám; Gorica, J. Cristofolletti,
Pontoni, A. Gironzoli; Trst, Sajtina A., al Camelo, Praxmarer A. ai due Mori, J. Serravallo, al Redentore G. Zaneti.
alla Sesta d'oro; Novigrad, Nik Bar. Gionović; Spljet, Aljinović, Focigl; Zader, Andrović; Susak pri Reki, Mali
Lošinj, O. Viviani, in v večini ostalih lekarn v cesarstvu.

Tuji.

11. oktobra.

Pri **Muttu**: Honigsberg,
trgovec, iz Zagreba. — Ludovik
Kirschner, uradnik, iz Idrije. —
L. Mahler, Ritschl in Mung z
Dunaja.

Pri **Stonu**: Franc Cerar,
zemljišeni posestnik, iz Glogo-
vice. — Aufmuth in Wanesch
iz Gradca. — Petschek, trgovec,
iz Prage.

Pri **Južnem kolodvoru**:
Sopanja iz Trsta. — Jallen in
Kappus iz Kroke. — Franc in
F. Srutek iz Medvod.

Na tisoče
odrezkov in koscev
sukna

za (2)

jesensko in zimsko rabo
pošilja le proti poštnemu po-
vzetju ali poprejšnji gotovini
pobijaje vsako konkurencó,
in sicer:

3-10 metra sukna, debelega
in močnega (za moško
obleko) gl. 4-80
3-10 metra sukna, debelega
in močnega, pa boljšega .. 6-25
3-10 metra sukna, debelega
močnega in finega .. 8-50
3-10 m. najfinejšega sukna .. 12-50
3-10 metra izborno finega
sukna .. 16-50
2-10 metra zimskega sukna
(za zimsko suknjo) .. 5-—
2-10 metra finega zimskega
sukna .. 9-—
1-70 metra surovega sukna
(za eno suknjo) .. 3-35
3-25 metra črnega sukna,
čista volna (za popolno
salonsko opravo) .. 7-75
3-25 metra črnega finega
sukna, čista volna (za
popolno salonsko opravo) .. 10-—

Sukno vsake vrste
ceneje ko drugod.

D. Wassertrilling,
trgovec s suknom
v Boskovleu pri Brnu.
Uzorcí zastonj in franko.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiije Soulae (Gironde).
Dom MAGUELONNE, prijor.

Najrečje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bru-
selj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo.
Benediktincev (po nekoliko kapljice
na vodi) ozdravi in zabrani gnji-
lobo zob, jih obeli in utrjuje;
okrepčuje in popolno ozdravi
čeljusti.

Zares močno ustrežemo našim p. n.
čitateljem, opozorujé na to starodavno
ter prekoristno iznajdbo — najboljši
in edini lek proti zobobolu.

Tvrđka **SEGUIN** Bourdeaux
(Francija)
Rue Croix de Seguey 106 & 108.
Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah
dišav. (10)

F. P. VIDIC & Co.

priporočata p. t. občinstvu za salone, kavarne,
gostilne, privatna stanovanja itd. lepe

lončene peči

po jako nizki ceni ter iz najboljšega blaga
izdelane. (17)

Zaloga v slonovih ulicah

šte. 9.

Pobotnice za izžrebane srečke kranjskih zemljiščno-odveznih obligacij

dobiti so v Katoliški
Bukvarni v Ljubljani
komad po jeden
krajcar.

Zadnji mesec:

Srečke obrtne razstave, prirejene v proslavo cesarske svečanosti, samó 50 kr.

Glavni dobitek **25.000** goldinarjev.

Loterijska pisarna komisije za slavnostno obrtno razstavo, Dunaj, Bartensteingasse, 4.

(Lotterie-Bureau der Commission für die Jubiläums-Gewerbe-Ausstellung, Wien, Bartensteingasse 4.) (9)